

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.015.03.2019

Pan
Tomasz Frischmann
Burmistrz Miasta Oława
Plac Zamkowy 15
55-200 Oława

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/026 „Funkcjonowanie ośrodków sportu i rekreacji”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Oławie, Plac Zamkowy 15, 55-200 Oława (dalej: Urząd lub UM Oława)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Tomasz Frischmann – Burmistrz Miasta Oława (dalej: Burmistrz lub Burmistrz Oławy)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Przygotowanie i wdrożenie strategii wsparcia sportu i rekreacji 2. Efekty działań na rzecz rozwoju aktywności fizycznej społeczeństwa
Okres objęty kontrolą	Lata 2015–2019 (do czasu zakończenia kontroli, tj. 7 października 2019 r.), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ (dalej: ustawa o NIK)
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu (dalej: NIK)
Kontroler	Artur Urban, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LWR/163/2019 z 12 września 2019 r. Katarzyna Bojakowska, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/156/2019 z 23 sierpnia 2019 r. (akta kontroli str. 1-5, 2133)

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489 ze zm.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Uzasadnienie oceny ogólnej

W okresie objętym kontrolą w Gminie Miasto Oława³ podejmowano skuteczne działania na rzecz rozwoju aktywności fizycznej lokalnej społeczności. Uchwalono „Strategię rozwoju miasta Oława – Perspektywa 2020”⁴, uwzględniającą rozwój kultury, sportu i rekreacji na terenie miasta a jej realizację corocznie monitorowano. Zajęcia sportowe i rekreacyjne organizowane były przez Gminę we własnym zakresie lub przez podległą jednostkę budżetową – Oławskie Centrum Kultury Fizycznej⁵ jak również były zlecane do organizacji innym podmiotom. Gmina powiększyła bazę sportową m.in. o trzy boiska wielofunkcyjne, trzy siłownie plenerowe oraz ściankę wspinaczkową. W trakcie budowy pozostawała hala sportowa. Prowadzono kampanię informacyjną na temat działalności sportowo-rekreacyjnej. Liczba uczestników zajęć w poszczególnych latach badanego okresu rosła. W 2015 r. wyniosła bowiem 101,5 tys. natomiast w 2018 r. już 161,9 tys. Gmina wspierała działalność organizacji pozarządowych w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu poprzez dofinansowanie udzielane zgodnie z obowiązującymi regulacjami. Zawarto w tym zakresie 138 umów na kwotę dofinansowania w wysokości 2 564,8 tys. zł. Obiekty sportowe zostały, na podstawie umów użyczenia lub dzierżawy, przekazane przez Gminę podmiotom zajmującym się działalnością z zakresu kultury fizycznej (w tym OCKF). Urząd na bieżąco nadzorował realizację zadań przez OCKF poprzez m.in. analizę sprawozdań budżetowych oraz narady robocze. Gmina prawidłowo wykorzystwała dofinansowanie otrzymane od Ministra Sportu i Turystyki w kwocie 800,0 tys. zł. Wybudowane z udziałem tych środków trzy boiska sportowe i zmodernizowana sala sportowa, były wykorzystywane, zarówno do zajęć lekcyjnych, jak i pozostawały ogólnodostępne. Nie ustrzeżono się jednak nieprawidłowości w zakresie sposobu ewidencjonowania środków trwałych w księgach rachunkowych Urzędu, przekazanych OCKF w użyczenie oraz przy realizacji zamówienia publicznego na budowę hali sportowej, w toku którego, do dnia kontroli NIK, nie powołano zespołu osób do nadzoru nad realizacją tego zamówienia.

III Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częstkowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Przygotowanie i wdrożenie strategii wsparcia sportu i rekreacji

Opis stanu faktycznego

1.1. Rada Miejska w Oławie (dalej: Rada Miejska) ustanowiła Strategię rozwoju Gminy Miasto Oława (dalej: Gmina) na lata 2014-2020. W Strategii tej została określona wizja⁷ i misja⁸ miasta Oława oraz cele strategiczne i operacyjne, a wśród nich cel strategiczny nr VI „Rozwój aktywności społeczności miejskiej” z przedstawieniem celu operacyjnego VI.1. „Rozwój kultury, sportu i rekreacji na

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dalej: Gmina.

⁴ Uchwała Nr LIII/340/14 Rady Miejskiej w Oławie z dnia 30 października 2019 r. w sprawie uchwalenia strategicznego planu rozwoju Gminy Miasto Oława pn. „Strategia rozwoju miasta Oława – Perspektywa 2020”, dalej: Strategia.

⁵ Dalej: OCKF.

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ „Miasto Oława jest przestrzenią bezpieczną i otwartą, która zaspokaja potrzebę edukacji i rozwoju osobistego mieszkańców, kształtując stabilne warunki do życia, osiedlania się oraz pracy, a także promuje walory kulturowe regionu”.

⁸ „Celem wdrożenia strategii rozwoju Miasta Oława jest stworzenie miejsca bezpiecznego i przyjaznego mieszkańcom poprzez zrównoważony rozwój miasta we współpracy władz samorządowych, lokalnej społeczności oraz partnerów gospodarczych i społecznych”.

terenie miasta". W ramach wskazanego celu operacyjnego określono następujące kierunki działania (odnoszące się do działalności sportowo-rekreacyjnej):

- rozwój działalności obiektów sportowych i rekreacyjnych na terenie miasta (w tym rozwój działalności OCKF oraz oferty obiektów rekreacyjnych i sportowych działających na terenie Oławy);
- rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej na terenie miasta (w tym rozbudowa ścieżek rowerowych – również łączących z Wrocławiem, terenów przy rzece Odra, budowa nowych obiektów rekreacyjnych i sportowych – place zabaw, modernizacja odkrytego kąpieliska, wytyczanie szlaków turystycznych w partnerstwie z innymi gminami);
- zagospodarowanie terenów wokół rzeki Odra na terenie miasta (w tym: budowa przystani na Odrze i wypożyczalni sprzętu sportowego, rozbudowa infrastruktury służącej rekreacji i spacerom);
- zagospodarowanie terenów zielonych na terenie miasta (w tym: budowa placów zabaw, obiektów tzw. małej architektury – ławki, stojaki rowerowe, osłony drzew i inne);
- rozwój imprez organizowanych na terenie miasta (w szczególności o znaczeniu ponadlokalnym, np. Bieg Koguta).

W Strategii przewidziano monitoring i ewaluację poprzez systematyczne gromadzenie informacji o efektach realizacji określonych celów i skuteczności zastosowania instrumentów. Zgodnie ze Strategią proces weryfikacji stopnia osiągania określonych w niej założeń miał odbywać się na podstawie wewnętrznej procedury monitoringu, ewaluacji i aktualizacji Strategii, opracowanej przez Gminę w postaci wypracowanych kart celów. Procedura w tym zakresie wraz z wzorami sześciu kart celu⁹, w tym karty celu strategicznego nr VI Rozwój aktywności społeczności miejskiej, została wprowadzona zarządzeniem Burmistrza z dnia 13 listopada 2014 r.¹⁰. Gmina realizowała zawarte w Strategii cele w zakresie sportu oraz rekreacji i corocznie sporządzała Raport z monitoringu tej Strategii. Raporty, w których skład wchodziły ww. karty celu, zawierały m.in. opis podjętych działań oraz wskazanie osiągniętych rezultatów¹¹. W latach 2015-2018¹² w Gminie wybudowano trzy przyszkolne boiska wielofunkcyjne; zmodernizowano salę gimnastyczną w jednej ze szkół; w 2018 r. rozpoczęto budowę nowej hali sportowej na terenie przekazanym w użyczenie OCKF¹³; zainstalowano trzy siłownie plenerowe oraz oświetlenie boiska piłkarskiego; dokonano zakupu urządzeń rekreacyjno-zabawowych z przeznaczeniem na wyposażenie placów zabaw; zrealizowano projekt "Aktywnie z biegiem rzeki", w wyniku którego powstało 44,28 km szlaków, dróg i ścieżek rowerowych w ramach Odrzańskiej Drogi Rowerowej na terenie miasta i gminy Oława; w latach 2016-2018 realizowano program aktywizacji mieszkańców: "Aktywnie dla Oławian", w ramach którego odbywały się nieodpłatne zajęcia zumba fitness, joga, latino solo, zdrowy kręgosłup; średniorocznie organizowano ok. 300 imprez i zawodów sportowych (różnych dyscyplin); wzrósł wskaźnik długości ścieżek rowerowych z 0,16 km na 0,34 km na 1000 mieszkańców.

(akta kontroli str. 117-235)

⁹ Adekwatnymi do celów określonych w Strategii.

¹⁰ Zarządzenie Nr 168/0050/2014 Burmistrza Miasta Oława z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie wprowadzenia procedury monitorowania, ewaluacji i aktualizacji „Strategii Rozwoju Miasta Oława – Perspektywa 2020” wraz ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniem Nr 35/0050/2016 Burmistrza Miasta Oława z dnia 31 marca 2016 r.

¹¹ Raport z monitorowania Strategii za 2019 r., zgodnie z Zarządzeniem nr 35/0050/2016 Burmistrza Miasta Oława z dnia 31 maja 2016 r. ma zostać sporządzony do końca maja 2020 r.

¹² Zgodnie z Raportami z monitoringu i realizacji Strategii Rozwoju Miasta Oława – Perspektywa 2020

¹³ Inwestycja pozostawała w trakcie realizacji, umowny termin jej ukończenia to 30 czerwca 2020 r.

Uchwałą z dnia 5 grudnia 2012 r.¹⁴ Rada Miejska przyjęła zasady, tryb przyznawania, pozbawiania i wysokość stypendiów sportowych dla osób fizycznych. W uchwale określono m.in. kryteria, jakie muszą spełniać osoby, którym można przyznać stypendia sportowe, wzór wniosku o przyznanie stypendium sportowego i termin jego składania, przesłanki pozbawienia stypendium, okres, na który przyznaje się stypendium, termin i wysokość wypłat.

Rada Miejska każdego roku przyjmowała Program Współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi na rok następny¹⁵, określając zasady współpracy z organizacjami prowadzącymi działalność pożytku publicznego¹⁶, w zakresie odpowiadającym zadaniom Gminy. Uchwały regulowały między innymi cel, zasady i formy współpracy pomiędzy organizacjami a Gminą, określały priorytetowe zadania publiczne (w tym z dziedziny kultury, sportu i rekreacji¹⁷) a ponadto okres i sposób realizacji Programu oraz planowane na jego realizację środki finansowe a także zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach.

(akta kontroli str. 247-296)

Uchwałą Rady Miejskiej¹⁸ z dniem 1 października 2006 r. utworzono OCKF – jednostkę budżetową działającą w oparciu o Statut, będący załącznikiem do uchwały; która przejęła majątek po zlikwidowanym zakładzie budżetowym - Oławskie Centrum Kultury Fizycznej. W Statucie wskazano, że celem OCKF jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty Gminy w zakresie kultury fizycznej oraz określono, iż wydatki OCKF pokrywane są bezpośrednio z budżetu Gminy a przychody OCKF w całości do tego budżetu są odprowadzane.

W Urzędzie nie prowadzono budżetu zadaniowego a gospodarka budżetowa oparta była na planie finansowym, co wynikało z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁹.

(akta kontroli str. 297-304, 1800)

1.2. W latach 2015-2019 (I półrocze) na terenie Gminy zrealizowano w sumie 23 719 różnorodnych zajęć sportowych i rekreacyjnych²⁰. W tym 2 157 zajęć Gmina zorganizowała we własnym zakresie, 11 765 zajęć zorganizował OCKF a 9 558 zajęć Gmina zleciła do realizacji innym podmiotom/organizacjom pozarządowym. Część zajęć (239) było organizowanych wspólnie przez Urząd z OCKF bądź z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami i podmiotami. Liczba zajęć z zakresu kultury fizycznej oferowanych na terenie Gminy w latach 2016-2018 była na poziomie – od 4,6 tys. do 5,7 tys. zajęć rocznie, przy czym ich liczba była porównywalna do liczby zajęć zorganizowanych w 2015 r. (5,6 tys.). W I półroczu 2019 r. zorganizowano 3,1 tys. zajęć.

¹⁴ Uchwała Nr XXVIII/199/12 Rady Miejskiej w Oławie w sprawie zasad, trybu przyznawania, pozbawiania i wysokości stypendiów sportowych dla osób fizycznych.

¹⁵ Uchwała Rady Miejskiej w Oławie w sprawie przyjęcia Programu Współpracy Gminy Miasto Oława z Organizacjami pozarządowymi: nr LIII/341/14 z dnia 30 października 2014 r. – na 2015 r., nr XI/84/15 z dnia 24 września 2015 r. – na 2016 r., nr XXIV/169/16 z dnia 27 października 2016 r. – na 2017 r., nr XXXVI/247/17 z dnia 26 października 2017 r. – na 2018 r., nr L/321/18 z dnia 27 września 2018 r. – na 2019 r.

¹⁶ Zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Dz.U. z 2019 r. poz. 688 ze zm. (dalej: ustawa o działalności pożytku publicznego).

¹⁷ Z wyszczególnieniem: organizacji i uczestnictwa w lokalnych, regionalnych, ogólnopolskich i międzynarodowych imprezach kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych; organizacji przedsięwzięć dotyczących sportu, kultury i rekreacji; organizacji konkursów kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży; rozwoju różnorodnych dyscyplin sportowych, uprawianych przez dzieci i młodzież.

¹⁸ Uchwała Nr LIV/409/06 Rady Miejskiej w Oławie z dnia 31 sierpnia 2006 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej – Oławskie Centrum Kultury Fizycznej oraz nadania jej Statutu.

¹⁹ Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.

²⁰ W tym między innymi organizowanie i współorganizowanie zajęć sportowych i rekreacyjnych (np. aerobik, piłka nożna, szachy), współzawodnictwa sportowego (m.in. zawodów sportowych), imprez sportowo-rekreacyjnych i turystycznych; rozwijanie usług w zakresie rekreacji ruchowej; udostępnienie bazy sportowo-rekreacyjnej (lekcje wychowania fizycznego, święto sportu); organizowanie powszechnej nauki pływania i zajęć z gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej; podejmowanie działań związanych z aktywnością fizyczną osób niepełnosprawnych i seniorów; organizacja koncertów estradowych, zajęcia animowane przez instruktorów zatrudnionych przez OCKF.

Łącznie w zajęciach brało udział 582 021 uczestników, w tym: 25 696 osób uczestniczyło w zajęciach organizowanych przez Gminę we własnym zakresie, 255 100 osób – w zajęciach zorganizowanych przez OCKF, 275 898 – w zajęciach zleconych przez Gminę do realizacji innym podmiotom pozarządowym, 25 327 – w zajęciach i imprezach zorganizowanych przez Urząd wspólnie z OCKF bądź z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami, podmiotami. Liczba uczestników zajęć i imprez w 2015 r. wyniosła 101,5 tys. W kolejnych latach liczba uczestników zajęć sukcesywnie rosła i w 2016 r. wynosiła 107,5 tys. osób, w 2017 r. – 126,7 tys. osób, w 2018 r. – 161,9 tys. osób. W I półroczu 2019 r. w zajęciach uczestniczyło 84,5 tys. osób.

W badanym okresie wzrosła liczba zajęć oraz liczba uczestników biorących udział w zajęciach powszechnej nauki pływania oraz w zajęciach dotyczących aktywności fizycznej seniorów i osób niepełnosprawnych. Odnośnie nauki pływania liczba zajęć i imprez wyniosła w 2015 r. 752 i uczestniczyło w nich 20,8 tys. osób, natomiast w 2018 r. zajęć było 882 i wzięło w nich udział 25,1 tys. osób. Wzrost nastąpił w ofercie zajęć dla osób niepełnosprawnych i seniorów z jednych oferowanych w 2015 r. do 123 oferowanych w 2018 r. (liczba osób w nich uczestniczących wzrosła z 60 w 2015 r. do 1,8 tys. w 2018 r.). Z kolei zauważalny był spadek liczby zajęć z gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej (z 65 i 74 zajęć w latach 2017-2018, do 22 zajęć w I półroczu 2019 r.) oraz osób w nich uczestniczących (z 1,1 tys. i 1,3 tys. w latach 2017-2018, do 0,4 tys. w I półroczu 2019 r.).

Do prowadzenia zajęć w latach 2015-2019 (I połowa) zapewniono kadrę 37 instruktorów: czterech w 2015 r., 11 w 2016 r., 10 w 2017 r., siedmiu w 2018 r. oraz pięciu w I połowie 2019 r.

(akta kontroli str. 1774-1775, 2201-2202)

1.3. Według stanu na 31 lipca 2019 r. Gmina posiadała na swoim terenie: siedem boisk przyszkolnych (znajdujących się w trwałym zarządzie szkół) – w tym trzy boiska wielofunkcyjne²¹, zmodernizowaną salę gimnastyczną przy szkole podstawowej²², dwa boiska sportowe²³ i boisko piłkarskie²⁴, dwa boiska oraz halę sportową – zlokalizowane na terenie stadionu sportowego²⁵. W mieście znajdowały się również: trzy siłownie plenerowe²⁶, 10 stołów pingpongowych²⁷, basen kryty (całoroczny) oraz basen otwarty i ścianka wspinaczkowa. Ponadto w 23 lokalizacjach umiejscowiono place zabaw oraz urządzenia zabawowe (na terenach komunalnych, rekreacyjnych oraz międzyblokowych).

Dodatkowo w trakcie budowy pozostawała hala przy ul. Sportowej (termin zakończenia inwestycji to czerwiec 2020 r.²⁸), ponadto w ciągu dwóch lat Gmina zaplanowała wybudowanie ze środków własnych boiska wielofunkcyjnego z widownią i zapleczem szatniowym przy jednej ze szkół na terenie Olawy²⁹, (wartość inwestycji oszacowano na 1000,0 tys. zł) oraz oświetlenie boiska

²¹ Przy: Gimnazjum Nr 2 – aktualnie Szkoła Podstawowa nr 3, Olawa ul. Lwowska 3; Szkole Podstawowej Nr 1, Olawa ul. Żołnierzy AK 21; Szkole Podstawowej Nr 5, Olawa ul. Kamienna 8.

²² Szkoła Podstawowa Nr 4, Olawa ul. Broniewskiego 6.

²³ Zlokalizowane w Olawie: ul. Na Grobli – oddane w użyczenie na rzecz Stowarzyszenia Bór Zaodrze (zgodnie z umową z 29 marca 2017 r.), ul. Bursztynowa – oddane w użyczenie na rzecz Stowarzyszenia LKS Rzemieślnik (zgodnie z umową z 3 stycznia 2018 r.).

²⁴ Zlokalizowane w Olawie przy ul. Cichej – oddane w użyczenie na rzecz Fundacji Łączy Nas Piłka (zgodnie z umową z 20 lutego 2018 r.).

²⁵ Przy ul. Sportowej, oddane w użyczenie na rzecz OCKF zgodnie z umową z 17 października 2006 r.

²⁶ Przy ul. 11 Listopada, ul. Bażantowej i ul. Polnej.

²⁷ Zakupione w 2013 r. ze środków własnych Gminy, zlokalizowane przy: ul. 11 Listopada, ul. Żołnierzy AK, ul. Nowy Otok, ul. Polnej, ul. B. Chrobrego 120-122, ul. Młyńskiej, ul. Bursztynowej, ul. Wrocławskiej, pl. Marszałka J. Piłsudskiego, ul. 11 Listopada/Andersa.

²⁸ Wartość inwestycji: 7 189 tys. zł, w 28% ma zostać sfinansowana z dotacji Ministerstwa Sportu i Turystyki w ramach Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej – Program Rozwoju Ponadlokalnej Infrastruktury Sportowej, w pozostałym zakresie ze środków własnych Gminy.

²⁹ Szkoła Podstawowa Nr 4 ul. Broniewskiego 6.

sportowego i wykonanie ogrodzenia oraz piłkochwyty na boisku piłkarskim (przewidywana wartość inwestycji to 600,0 tys. zł i planowana była ze środków własnych), natomiast w ciągu kolejnych pięciu lat zaplanowano wybudowanie skateparku (wartość inwestycji oszacowano na 1000,0 tys. zł).

W zakresie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej Gmina zrealizowała inwestycje:

- w latach 2015-2016 wybudowane zostały trzy przyszkolne boiska wielofunkcyjne, gdzie wartość inwestycji wyniosła 1 575,0 tys. zł, z czego Gmina sfinansowała od 69% do 75% wydatków, natomiast pozostałą część pokryto z dofinansowania otrzymanego z Ministerstwa Sportu i Turystyki (dalej: MSiT) ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (dalej: FRKF) - w ramach Programu Rozwoju Regionalnej Infrastruktury Sportowej;
- w latach 2015-2016 zmodernizowano salę gimnastyczną przy szkole podstawowej za kwotę 590,0 tys. zł, z czego 76% pochodziło ze środków własnych Gminy natomiast w 24% inwestycję sfinansowano z dotacji otrzymanej z MSiT z ww. FRKF;
- w latach 2016-2019 zainstalowano piłkochwyty, oświetlenie i ogrodzenie na trzech boiskach sportowych, łączna wartość inwestycji wyniosła 340,0 tys. zł, w przeważającej części została sfinansowana ze środków Gminy (na jedną z inwestycji otrzymano środki z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego stanowiące 20% wartości tj. 42,4 tys. zł);
- w 2017 wybudowano ściankę wspinaczkową (o wartości 110,0 tys. zł ze środków własnych Gminy);
- w latach 2014-2015 oraz w 2018 r. wybudowano trzy siłownie plenerowe (o wartości 129,0 tys. zł, jedna z siłowni została sfinansowana częściowo przez podmiot zewnętrzny – w kwocie 2,8 tys. zł).

(akta kontroli str. 305-306, 368, 1776)

UM Oława przeznaczył na wsparcie sportu i rekreacji w Gminie łącznie 42 862,0 tys. zł, w tym: 41 635 tys. zł (tj. 97,1%) stanowiły środki własne, 800,0 tys. zł (tj. 1,9%) stanowiły wydatki z dotacji MSiT, 287,0 tys. zł (tj. 0,7%) stanowiły wydatki z funduszy europejskich, 48,0 tys. zł (tj. 0,1 %) to dofinansowanie z innych jednostek samorządu terytorialnego oraz 92,0 tys. zł (tj. 0,2%) – wydatki z innych źródeł (dofinansowanie z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego).

(akta kontroli str. 1777)

1.4. Urząd wykorzystywał różne kanały informacyjne do powiadamiania mieszkańców o ofercie sportowo-rekreacyjnej, takie jak: portal społecznościowy Facebook – profil Miasto Oława, gdzie publikowano zarówno zapowiedzi imprez jak również relacje z tych wydarzeń połączone z prezentacją zdjęć i filmów; strona internetowa Urzędu Miejskiego www.um.olawa.pl – na witrynie publikowane były zaproszenia i informacje o imprezach i wydarzeniach miejskich; „Gazeta Powiatowa Wiadomości Oławskie” – co dwa tygodnie publikowane były informacje na wykupionej stronie gazetowej; „Serwis Społeczno-Informacyjny 3S” – biuletyn informacyjny wydawany przez UM Oława w formie papierowej. Ponadto jak wskazał Naczelnik Wydziału Promocji, Kultury i Sportu, działania informacyjne prowadzono również za pośrednictwem Oławskiej Telewizji Kablowej, gdzie na wykupionych planszach emitowanych w kanale informacyjnym zamieszczane były zaproszenia na imprezy miejskie; z wykorzystaniem tablic informacyjnych w Urzędzie – na zlokalizowanych w budynku UM Oława tablicach wywieszane były plakaty informujące o imprezach i wydarzeniach miejskich; za pomocą słupów ogłoszeniowych będących w administracji Centrum Sztuki w Oławie³⁰ – na

³⁰ Samorządowa instytucja kultury, której organizatorem jest Gmina Miasto Oława.

zlokalizowanych w różnych częściach miasta słupach ogłoszeniowych wywieszane były plakaty informujące o imprezach i wydarzeniach miejskich.

(akta kontroli str. 237-246)

1.5. Gmina w latach 2015–2019 (I półrocze) uzyskała dochody ujęte w Dziale 926 „Kultura fizyczna” w wartości 872,0 tys. zł³¹, w tym: w 2015 r. – 9,0 tys. zł, w 2016 r. – 495,0 tys. zł, w 2017 r. – 11,0 tys. zł, w 2018 r. – 346,0 tys. zł, w I półroczu 2019 r. – 11,0 tys. zł.

Wydatki zgodnie z zapisami ujętymi w Dziale 926 „Kultura fizyczna” wyniosły łącznie 39 646,0 tys. zł³², w tym wydatki na OCKF – 7 854,0 tys. zł.

Wydatki w 2015 r. wyniosły 2 791,0 tys. zł (w tym OCKF: 1 614,0 tys. zł), w 2016 r. – 3 975,0 tys. zł (w tym OCKF: 1 697,0 tys. zł.), w 2017 r. – 4 583,0 tys. zł (w tym OCKF: 1 701,0 tys. zł), w 2018 r. – 19 370,0 tys. zł (w tym OCKF: 1 834,0 tys. zł), w I półroczu 2019 r. – 8 927,0 tys. zł (w tym OCKF: 1 008,0 tys. zł).

(akta kontroli str. 237-246)

Gmina w latach 2015-2018 i w I półroczu 2019 r. na sport i aktywność fizyczną wydatkowała łącznie 42 862,0 tys. zł³³, w tym: w 2015 r. – 4 241,0 tys. zł, w 2016 r. – 5 068,0 tys. zł, w 2017 r. – 4 586,0 tys. zł, w 2018 r. – 20 040,0 tys. zł, w 2019 r. – 8 927,0 tys. zł³⁴. Struktura tych wydatków była następująca:

- bieżące koszty utrzymania obiektów stanowiły w latach 2015-2018 oraz w I półroczu 2019 r. odpowiednio 1 616,0 tys. zł, 1 672,0 tys. zł, 1 639,0 tys. zł, 1 811,0 tys. zł i 1 081,0 tys. zł,
- wydatki na ofertę dla mieszkańców (imprezy sportowe, zawody) w latach 2015-2018 oraz w I półroczu 2019 r. odpowiednio 66,0 tys. zł, 57,0 tys. zł, 69,0 tys. zł, 101,0 tys. zł i 36,0 tys. zł,
- pozalekcyjne zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży stanowiły w latach 2015-2018 oraz w I półroczu 2019 r. odpowiednio 76,0 tys. zł, 104,0 tys. zł, 108, tys. zł, 167,0 tys. zł i 200,0 tys. zł,
- inne wydatki na sport i rekreację stanowiły w latach 2015-2018 oraz w I półroczu 2019 r. odpowiednio 2 483,0 tys. zł, 3 235,0 tys. zł, 2 770,0 tys. zł, 17 961,0 tys. zł i 7 610,0 tys. zł.

(akta kontroli str. 1778-1779)

1.6. W badanym okresie wzrosły wydatki ogółem budżetu Gminy i jednocześnie wzrósł udział wydatków na kulturę fizyczną w wydatkach ogółem. Wydatki 2015 r. wyniosły 95 780 tys. zł, z czego wydatki na kulturę fizyczną (Dział 926) stanowiły 3,0% a wydatki na OCKF to 2,0% wydatków ogółem (z kolei wydatki na OCKF w kwocie 1 614,0 tys. zł w wydatkach na kulturę fizyczną stanowiły 58,0%). Wydatki 2016 r. wyniosły 114 212,0 tys. zł, z czego wydatki na kulturę fizyczną (Dział 926) stanowiły 3,0% a wydatki na OCKF to 1,0 % wydatków ogółem (z kolei wydatki na OCKF w kwocie 1 697,0 tys. zł w wydatkach na kulturę fizyczną stanowiły 43,0%). Wydatki 2017 r. wyniosły 122 801,0 tys. zł, z czego wydatki na kulturę fizyczną (Dział 926) stanowiły 4,0% a wydatki na OCKF to 1,0 % wydatków ogółem (z kolei wydatki na OCKF w kwocie 1 701,0 tys. zł w wydatkach na kulturę fizyczną stanowiły 37,0%). Wydatki 2018 r. wyniosły 148 270,0 tys. zł, z czego wydatki na kulturę fizyczną (Dział 926) stanowiły 13,0% a wydatki na OCKF to 1,0 % wydatków ogółem (z kolei wydatki na OCKF w kwocie 1 834,0 tys. zł w wydatkach na kulturę

³¹ Z tego 14,0 tys. zł – wpływ z najmu i dzierżawy składników majątkowych, 21,0 tys. zł – wpływ z pozostałych odsetek, 153,0 tys. zł – wpływ z różnych dochodów, 75,0 tys. zł – inne wpływy, 609,0 tys. zł – dotacje i subwencje.

³² Z tego 2 536,0 tys. zł – dotacje i subwencje, 1 599,0 tys. zł – świadczenia na rzecz osób fizycznych, 6 551,0 tys. zł – wydatki bieżące, 28 960,0 tys. zł – wydatki majątkowe.

³³ Wydatki ujęte w dziale 926 „Kultura fizyczna” oraz wydatki poniesione na infrastrukturę sportowo-rekreacyjną wykazaną w innej klasyfikacji budżetowej niż 926, np. boiska sportowe (przyszkolne), szlak Aktywnie z Bieganiem Rzeki.

³⁴ Wzrost wydatków w latach 2018-2019 spowodowany m.in. był budową basenów odkrytych oraz rozpoczęciem budowy nowej hali sportowej.

fizyczną stanowiły 9,0%). Wydatki na 2019 r. zaplanowano w wysokości 159 648 tys. zł, z czego wydatki na kulturę fizyczną (Dział 926) miały stanowić 11,0% a wydatki na OCKF to 0,5 % wydatków ogółem (z kolei zaplanowane wydatki na OCKF w kwocie 722,0 tys. zł w wydatkach na kulturę fizyczną stanowiły 4,0%).

(akta kontroli str. 1780)

Urząd wspierał działalność z zakresu kultury fizycznej i sportu poprzez udzielanie dofinansowania organizacjom pozarządowym, w ramach otwartych konkursów ofert oraz zlecanie realizacji zadań na podstawie art. 19a³⁵ ustawy o działalności pożytku publicznego. UM Oława w latach 2015-2019 (I półrocze) zawarł z organizacjami pozarządowymi odpowiednio: w 2015 r. 23 umowy (na łączną kwotę dotacji: 238,8 tys. zł), w 2016 r. 28 umów (na łączną kwotę dotacji: 537,7 tys. zł), w 2017 r. 32 umowy (na łączną kwotę dotacji: 582,8 tys. zł), w 2018 r. 37 umów (na łączną kwotę dotacji: 795,8 tys. zł), w 2019 r. (I półrocze) 18 umów (na łączną kwotę dotacji: 409,7 tys. zł).

(akta kontroli str. 1781-1799)

Przeanalizowano dokumentację trzech dotacji udzielonych przez Gminę, w tym jednej udzielonej w 2017 r. i dwóch w 2019 r. na łączną kwotę 183,7 tys. zł na realizację zadań zleconych przez Gminę na wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu³⁶.

Dwie dotacje (umowa nr OCKF.524.16.2017 z 11 września 2017 r. oraz umowa OCKF.524.06.2019 z 3 stycznia 2019 r.) zostały przyznane w wyniku rozstrzygnięcia otwartych konkursów ofert na realizację zadania publicznego: w okresie od 1 lipca do 15 grudnia 2017 r. (kwota łącznie przyznanych w wyniku konkursu dotacji wyniosła 269,9 tys. zł³⁷) oraz w okresie od 4 stycznia do 30 czerwca 2019 r. (kwota łącznie przyznanych w wyniku konkursu dotacji wyniosła: 338,0 tys. zł³⁸). Dotacje przyznano zgodnie z zarządzeniami Burmistrza Oławy w sprawie ogłoszenia otwartych konkursów ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych, obowiązującymi regulaminami przyznawania dotacji³⁹ i zapisami zawartych umów. Oferty realizacji badanych zadań wpłynęły w terminach określonych w ogłoszeniach⁴⁰.

Jedna z badanych dotacji (umowa OCKF.524.14.2019 z 24 kwietnia 2019 r.) została udzielona w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego. W terminach wskazanych w ustawie o działalności pożytku publicznego (art. 19a ust. 3) oferta realizacji zadania została zamieszczona na tablicy ogłoszeń UM Oława oraz na stronie internetowej Urzędu i w Biuletynie Informacji Publicznej⁴¹. Wysokość udzielonego dofinansowania oraz termin realizacji zadania nie przekroczyły progów określonych w art. 19a ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o działalności pożytku publicznego.

³⁵ Na podstawie oferty realizacji zadania publicznego, złożonej przez organizację pozarządową (...), spełniającej łącznie następujące warunki: wysokość dofinansowania lub finansowania zadania publicznego nie przekracza kwoty 10 000 zł; zadanie publiczne ma być realizowane w okresie nie dłuższym niż 90 dni.

³⁶ Umowa nr OCKF.524.16.2017 z 11 września 2017 r. zawarta z Międzyszkolnym Klubem Sportowym „Olavia”, kwota dotacji: 37 360,00 zł; umowa OCKF.524.06.2019 z 3 stycznia 2019 r. zawarta z Miejsko-Gminnym Klubem Sportowym „Moto-Jelcz” Oława, kwota przyznanej dotacji: 140 000,00 zł; umowa OCKF.524.14.2019 z 24 kwietnia 2019 r. zawarta z Miejsko-Gminnym Klubem Sportowym „Moto-Jelcz” Oława, kwota przyznanej dotacji: 6 400,00 zł.

³⁷ Zarządzenie Nr 78/0050/2017 Burmistrza Miasta Oława z dnia 20 czerwca 2017 r.

³⁸ Zarządzenie Nr 1/0050/2019 Burmistrza Miasta Oława z dnia 2 stycznia 2019 r.

³⁹ Zarządzenie Nr 41/0050/2015 Burmistrza Miasta Oława z dnia 9 kwietnia 2015 r. w sprawie zlecania realizacji zadania publicznego z dziedziny wspierania i upowszechniania kultury fizycznej.

⁴⁰ Zarządzenie Nr 54/0050/2015 Burmistrza Miasta Oława z dnia 11 maja 2017 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych Gminy Miasto Oława w dziedzinie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu, termin składania ofert – do 1 czerwca 2017 r. oraz Zarządzenie Nr 148/0050/2018 Burmistrza Miasta Oława z dnia 10 października 2018 r. – termin składania ofert – do 8 listopada 2018 r. (zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego – termin składania ofert nie mógł być krótszy niż 21 dni od ukazania się ogłoszenia).

⁴¹ <https://www.um.olawa.pl/miasto/informacje/organizacje-pozarządowe/1774-oferta-realizacji-zadania-publicznego-16> oraz <https://bip.um.olawa.pl/a.24630.oferta-realizacji-zadania-publicznego-z-dziedziny-wspierania-i-upowszechniania-kultury-fizycznej-spe.html>.

Wnioskowane kwoty analizowanych dotacji nie przekraczały 80% całkowitych kosztów zadania, dofinansowania dotyczyły zadań z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, zleceńiobiorcy realizacji zadania publicznego w terminie przedłożyli sprawozdania z jego wykonania (w ciągu 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania). W przypadku jednej umowy (nr OCKF.524.06.2019) dotacja nie została w pełni wykorzystana a zwrot niewykorzystanej dotacji nastąpił w terminie określonym w umowie⁴².

Pracownicy właściwych komórek organizacyjnych dokonali kontroli formalnej, merytorycznej oraz finansowej sprawdzenia końcowego z wykonania zadań (w oparciu o przedstawione sprawozdania) z wykorzystaniem „Kwestionariusza kontroli – rozliczenia dotacji”, zgodnie z wprowadzonymi procedurami zawierania umów, rozliczania i kontroli dotacji celowych na realizację zadań publicznych Miasta Oława przez organizacje pozarządowe⁴³.

Dotacje zostały przeznaczone m.in. na działania szkoleniowe dzieci, młodzieży i dorosłych, opiekę medyczną podczas zawodów, transport na zawody, zakup sprzętu i odzieży sportowej, wynajem obiektów sportowych.

(akta kontroli str. 1276-1608)

1.7. Monitoring realizacji zaspokajania potrzeb mieszkańców z zakresu kultury fizycznej odbył się już na etapie sporządzania Strategii, poprzez przeprowadzone badania ankietowe oraz opracowanie Diagnozy Społeczno-Gospodarczej Miasta Oława, w której ujęto również informację na temat funkcjonowania Miasta Oława w obszarze sportu i rekreacji. Przyjęta Strategia była corocznie monitorowana także pod kątem zaspokajania potrzeb mieszkańców Gminy w zakresie kultury fizycznej, sportu i rekreacji z wykorzystaniem dokumentów – Karty celów realizacji Strategii (co opisano w punkcie 1.1.). Narzędzie monitoringu stanowiły również sprawozdania składane przez organizacje pozarządowe, realizujące zadania publiczne w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej jak również bieżące informacje otrzymywane od animatorów klubów seniora o potrzebach tej grupy społecznej.

(akta kontroli str. 50-126, 307)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia działalność Gminy w zakresie stworzenia warunków sprzyjających rozwojowi sportu. Posiadała ona Strategię, uwzględniającą rozwój kultury, sportu i rekreacji. Baza sportowa została powiększona m.in. o boiska wielofunkcyjne, siłownię plenerową, ściankę wspinaczkową. W połowie 2020 r. przewidziano zakończenie budowy hali sportowej. Na terenie Gminy prowadzono akcje informacyjne na temat działalności sportowo-rekreacyjnej z wykorzystaniem różnych środków komunikacji. Gmina prawidłowo zlecała organizacjom pozarządowym realizację zadań w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu oraz rozliczała je z ich wykonania.

OBSZAR

2. Efekty działań na rzecz rozwoju aktywności fizycznej społeczeństwa

Opis stanu
faktycznego

2.1. Strategia obowiązująca w Gminie zawierała kierunki działań i zadań do zrealizowania w zakresie działalności sportowo-rekreacyjnej, a ich realizację monitorowano za pomocą opracowanych po każdym roku kart celu i sporządzanych

⁴² Klub sportowy nie w pełni wykorzystał dotację. Kwota niewykorzystanej dotacji wynosiła 685,00 zł i wynikała z poniesienia niższych wydatków na opiekę medyczną i opłacenie sędziów a to z kolei spowodowane było korektą terminarza rozgrywek i mniejszą liczbę meczów wyjazdowych.

⁴³ Zarządzenia Burmistrza Miasta Oława Nr 22/120/2016 z dnia 8 listopada 2016 r., Nr 9/120/2017 z dnia 8 września 2017 r., Nr 27/120/2019 z dnia 29 marca 2019 r.

Raportów z monitoringu Strategii (szczegółowy opis zawarto w pkt 1.1 wystąpienia). W Strategii nie doprecyzowano (liczbowo bądź wartościowo) jakie zakładano efekty działań, niemniej jednak Gmina w ww. kartach celu w sposób opisowy po każdym roku prezentowała działania, jakie zostały zrealizowane.

(akta kontroli str. 117-235)

2.2. W Gminie nie funkcjonowała rada sportu. Jak wskazała Naczelnik Wydziału Spraw Społecznych i Przedsiębiorczości, rada ta nie została powołana ze względu na brak zapotrzebowania społecznego w tym zakresie.

(akta kontroli str. 236)

2.3. W latach 2015-2019 OCKF zorganizował imprezy (11⁴⁴), które w założeniach miały mieć charakter doraźny (zgodny z działalnością statutową), natomiast z uwagi na duże zainteresowanie i frekwencję osób biorących w nich udział⁴⁵ weszły w kalendarz imprez miejskich.

(akta kontroli str. 299-300, 303-304, 308)

2.4. Gmina na podstawie trzech umów użyczenia przekazała nieodpłatnie na rzecz OCKF następujące nieruchomości:

- nieruchomość położoną w Oławie przy ul. 1 Maja, stanowiąca działkę nr 5/2 AM-72 o pow. 3,2180 ha, zabudowaną obiektem odkrytego basenu kąpielowego oraz budynkami towarzyszącymi⁴⁶,
- nieruchomość położoną w Oławie przy ul. Sportowej, stanowiąca działkę nr 10 AM-35 o pow. 8,0105 ha, zabudowaną obiektami sportowymi⁴⁷,
- nieruchomość położoną w Oławie przy ul. Rybackiej, stanowiąca działkę nr 2 AM-19 o pow. 2,0180 ha, zabudowaną obiektami strzelnicy sportowej⁴⁸.

Zgodnie ze Statutem, OCKF zobowiązany był do administrowania obiektami sportowymi i rekreacyjnymi użyczonymi z zasobów komunalnych. Burmistrz wskazał, że biorący w użyczenie stał się zarządcą przedmiotu użyczenia i jako zarządca zobowiązany był do utrzymania stanu obiektu zgodnie z przepisami prawa. Nieruchomości gruntowe przy ul. 1 Maja, ul. Sportowej i ul. Rybackiej oraz obiekt basenu kąpielowego, strzelnicy sportowej i budynek socjalno-usługowy (na działce 5/4 AM-72) zostały na dzień kontroli NIK prawidłowo ujęte w ewidencji księgowej Urzędu, natomiast pozostałych użyczonych OCKF obiektów budowlanych, znajdujących się przy ul. Sportowej, do dnia kontroli NIK, w tej ewidencji nie ujęto.

(akta kontroli str. 324, 681-695)

2.5. Gmina przekazała siedmiu szkołom w trwały zarząd nieruchomości, na których znajdowały się boiska. Ponadto na terenie Gminy znajdowały się obiekty sportowe, które na mocy umów dzierżawy lub użyczenia (ponad te, które oddano w użyczenie OCKF) zostały przekazane organizacjom zajmującym się działalnością sportową. Były to dwa boiska sportowe, jedno boisko piłkarskie oraz teren, na którym zlokalizowane były urządzenia do ćwiczeń Street Workout. Zgodnie z zapisami umów i wyjaśnieniami Burmistrza, podmioty biorące ww. obiekty w użyczenie lub dzierżawę stawały się ich zarządcami zobowiązanymi do utrzymywania obiektów w należytym stanie i porządku, zgodnie z przepisami prawa. Użyczający zastrzegł

⁴⁴ Bieg Koguta (pięć edycji), Bieg Kolorów (cztery edycje), Bieg Na Orientację (trzy edycje), Bieg Różowej Wstążeczki (trzy edycje), Bieg-Memoriał Eli Woidyły (jedna edycja oraz planowany bieg na październik 2019 r.), Bieg Żołnierzy Wyklętych (dwie edycje), Mecz Charytatywny – Twarz (trzy edycje), Ferie Zimowe Dmuchańce (trzy edycje), Turniej e-Sport (dwie edycje), Dzień Dziecka (trzy edycje), Koncerty (trzy).

⁴⁵ Ponad 40,0 tys. uczestników.

⁴⁶ Umowa z dnia 17 października 2006 r. wraz z aneksami z dnia: 20 lutego 2008 r., 31 stycznia 2012 r., 11 maja 2017 r. oraz aneksem z dnia 25 lipca 2017 r., zgodnie z którym w użyczeniu pozostawał jedynie budynek socjalno-usługowy (zlokalizowany na działce 5/4 AM-72).

⁴⁷ Umowa z dnia 17 października 2006 r. wraz z aneksami z dnia: 26 maja 2010 r. oraz 18 maja 2015 r.

⁴⁸ Umowa nr 5/2017 z dnia 12 grudnia 2017 r.

sobie prawo kontroli sposobu korzystania z przedmiotu użyczenia (dzierżawy). Nie był to obligatoryjny nakaz a kontrole były przeprowadzane w przypadku zaistnienia przesłanek wskazujących na potrzebę ich przeprowadzenia (np. w czerwcu 2019 r. poinformowano zarządcę jednego z użyczonych boisk o potrzebie uporządkowania nieruchomości).

Na podstawie umów dzierżawy spółce miejskiej⁴⁹ został przekazany obiekt krytej pływalni⁵⁰ oraz odkrytej pływalni wraz z infrastrukturą⁵¹. Zgodnie z umowami z chwilą przekazania nieruchomości, dzierżawca stał się ich zarządcą i był zobowiązany do utrzymywania obiektu zgodnie z przepisami prawa budowlanego. Zawarte ze spółką miejską umowy zawierały zapis o obowiązku udostępnienia Gminie obiektów w celu dokonania wizji lub kontroli. Burmistrz wyjaśnił, że nie wystąpiły przesłanki wskazujące na konieczność przeprowadzenia takich kontroli a z umowy nakaz obligatoryjny nie wynikał. W sierpniu 2015 r. przeprowadzono trzyletni przegląd gwarancyjny krytej pływalni, w którym udział brali przedstawiciele UM Oława.

W przypadku umów dzierżawy obiektów sportowych i rekreacyjnych wysokość stawek czynszu została ustalona zgodnie z zarządzeniami Burmistrza w sprawie czynszu dzierżawnego gruntu stanowiącego mienie komunalne (dot. gruntów zabudowanych oraz niezabudowanych)⁵².

(akta kontroli str. 308-319, 324-353, 680-749, 1074-1080)

2.6. Zgodnie ze Statutem, celem OCKF, jako jednostki budżetowej Gminy, było zaspokajanie zbiorowych potrzeb w zakresie kultury fizycznej a realizacja tego celu odbywała się m.in. z wykorzystaniem obiektów przekazanych w użyczenie na rzecz OCKF przez Gminę (obiekty budowlane przy ul. Sportowej i ul. Rybackiej). Monitorowanie działalności statutowej realizowanej przez OCKF odbywało się między innymi poprzez: analizę sprawozdań OCKF z realizacji budżetu (prowadzoną przez Wydział Finansowy Urzędu); nadzór wyznaczonego pracownika UM Oława nad rozliczaniem dotacji na zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu, za których kontrolę formalną, merytoryczną oraz finansową odpowiadał Dyrektor OCKF; coroczny monitoring Strategii, w tym działań realizowanych przez OCKF; cykliczne (comiesięczne) narady Burmistrza z naczelnikami wydziałów Urzędu oraz kierownikami jednostek, w tym OCKF. Ponadto OCKF składał Burmistrzowi comiesięczną informację z działalności, będącą elementem „Sprawozdania Burmistrza z działalności w okresie między sesjami” oraz informacje o działaniach w roku celem publikacji w Raporcie o Stanie Gminy⁵³.

(akta kontroli str. 1386-1417, 1487-1515, 1805-1893)

2.7. W latach 2015-2019 do UM Oława nie wpłynęły skargi dotyczące funkcjonowania obiektów sportowych na terenie Gminy. Wystąpił przypadek wypowiedzenia przez Burmistrza i rozwiązania umowy⁵⁴ z dzierżawcą obiektu strzelnicy sportowej. Jako powód wskazano wykorzystywanie tego obiektu w sposób niezgodny z przeznaczeniem. Sposób nadzorowania przez Gminę obiektów sportowych opisano w punkcie 2.5. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 1067-1073)

⁴⁹ Baseny Miejskie „Termy Jakuba” Sp. z o.o., z/s w Oławie, ul. 1 Maja 33a, całość udziałów w Spółce posiadała Gmina Miasto Oława.

⁵⁰ Umowa dzierżawy nr 195/2012 z dnia 8 czerwca 2012 r. oraz nr 225/2016 z dnia 20 lipca 2016 r.

⁵¹ Umowa dzierżawy nr 239/2019 z dnia 10 czerwca 2019 r. oraz nr 239a/2019 z dnia 25 czerwca 2019 r.

⁵² Zarządzenie nr 28/0151/03 z dnia 19 marca 2003 r. zmienione Zarządzeniami: nr 155/0151/04 z dnia 17 czerwca 2004 r., nr 47/0050/2012 z dnia 18 maja 2012 r., nr 77/0050/2019 z dnia 31 maja 2019 r.

⁵³ Po raz pierwszy za 2018 r.

⁵⁴ Umowa Nr 217/2015 z dnia 29 września 2015 r. dzierżawy terenu przy ul. Rybackiej w Oławie, część działki nr 2 AM-19 o pow. 0,54 ha zabudowanej obiektem strzelnicy sportowej z przeznaczeniem na cele rekreacyjno-sportowe, w szczególności utworzenie klubu sportowego celem upowszechniania strzelectwa sportowego.

2.8. W latach 2015-2016 Gmina pozyskała dofinansowanie z MSiT oraz zrealizowała następujące inwestycje dotyczące przyszkolnych obiektów sportowych i rekreacyjnych: budowa dwóch boisk wielofunkcyjnych wraz z placami zabaw, budowa boiska wielofunkcyjnego z dodatkowymi obiektami lekkoatletycznymi oraz modernizacja sali gimnastycznej. Obiekty były wykorzystywane do celów sportowych i rekreacyjnych (zgodnie z umowami i ich przeznaczeniem⁵⁵). Obiekty te wykorzystywane były zarówno przez uczniów i nauczycieli do realizacji zajęć wychowania fizycznego jak i do rozwijania zainteresowań sportowych. Ponadto poza godzinami zajęć lekcyjnych (tj. w godzinach wczesno-porannych, popołudniowo-wieczornych oraz w weekendy) pozostawały ogólnodostępne dla wszystkich osób chętnych do korzystania. Korzystanie z boisk przyszkolnych było nieodpłatne a tereny, na których były one zlokalizowane były objęte miejskim monitoringiem. Udostępnianie sali gimnastycznej kontrahentom było odpłatne – zgodnie z decyzją Dyrektora szkoły w wysokości 35,0 zł za jedną godzinę (cenę ustalono w oparciu o rozeznanie cen rynkowych w tym zakresie).

Jedno zadanie – budowa hali sportowej przy ul. Sportowej w Oławie – na które MSiT przyznało dofinansowanie w 2017 r., pozostawało w trakcie realizacji a termin zakończenia zadania zgodnie z umową to 30 czerwca 2020 r.

(akta kontroli str. 305-306, 308-320, 368-679)

2.9. W kontrolowanym okresie Gmina zatrudniała⁵⁶ dziewięciu trenerów – animatorów zajęć sportowych i rekreacyjnych. Trzech trenerów, zatrudnionych w okresie marzec-listopad 2015 r. na podstawie umów zlecenia prowadziło zajęcia sportowo-rekreacyjne⁵⁷ na dwóch boiskach – Orlikach⁵⁸, dedykowane dla różnych grup wiekowych. Trenerzy zostali wybrani spośród chętnych nauczycieli wychowania fizycznego z oławskich szkół, posiadali wykształcenie wyższe w zakresie wychowania fizycznego, byli instruktorami w dziedzinie: koszykówki, piłki nożnej, tenisa. Trenerzy sporządzali miesięczne raporty ze zrealizowanych zajęć, animacji i imprez, wskazując w nich między innymi: daty i godziny zajęć, frekwencję i wiek uczestników, dyscypliny sportowe. Wydatki zostały sfinansowane ze środków zaplanowanych w budżecie Gminy na wynagrodzenia bezosobowe (dział: 926-92601-4170).

Ponadto Gmina w latach 2016-2018 organizowała nieodpłatne zajęcia rekreacyjne⁵⁹ w ramach autorskiego lokalnego programu Aktywnie dla Oławian, na potrzeby realizacji którego zatrudniała sześciu animatorów, wybranych spośród ofert otrzymanych w odpowiedzi na ogłoszenia zamieszczone na stronie internetowej UM Oława oraz wśród podmiotów prowadzących działalność na terenie Oławy będących partnerami Oławskiej Karty Seniora i Oławskiej Karty Dużej Rodziny. Przed realizacją zajęć podpisywane były umowy ze zleceniobiorcami (animatorami prowadzącymi zajęcia), na których kontrasygnatę umieszczał Skarbnik Gminy, natomiast przy rozliczaniu animatorzy okazywali listy obecności uczestników poszczególnych zajęć. Wydatki zostały sfinansowane z zaplanowanych w budżecie Gminy środków (w dziale 926 Kultura fizyczna i sport oraz w 2017 r. również w dziale 851 Ochrona zdrowia).

(akta kontroli str. 1084-1275, 1925, 1957, 1977, 1988, 2021)

⁵⁵ Zgodnie z umowami, w okresie trwania zadań (który jeszcze nie upłynął), Gmina zobowiązana była m.in. do utrzymania funkcji sportowych obiektów oraz nie mogła wynajmować, wydzierżawiać lub dokonać zbycia obiektów, w taki sposób aby uniemożliwiałoby to lub ograniczało ich funkcjonalność sportową.

⁵⁶ Na podstawie umów zlecenia oraz umów z podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą.

⁵⁷ Głównie piłka nożna, koszykówka, siatkówka, kulturystyka, akrobatyka.

⁵⁸ Zlokalizowanych w Oławie przy ul. Iwaszkiewicza oraz ul. Rybackiej 6.

⁵⁹ Między innymi zajęcia: zumba fitness, latino solo, zdrowy kręgosłup, joga.

2.10. Gmina zawarła ze Skarbem Państwa – Ministrem Sportu i Turystyki (dalej: Minister) pięć umów⁶⁰ o dofinansowanie ze środków FRKF zadań inwestycyjnych⁶¹. Cztery z zadań inwestycyjnych, na które Gmina otrzymała dofinansowanie zostały ukończone a Minister przyjął przedłożone przez Gminę informacje o sposobie wykorzystania tych dotacji. Były to trzy zadania w zakresie budowy boisk wielofunkcyjnych oraz modernizacja przyszkolnej sali gimnastycznej. Jedno zadanie (budowa hali sportowej przy ul. Sportowej w Oławie) pozostawało w trakcie realizacji - wpłynęła pierwsza transza dofinansowania w kwocie 200 000,00 zł oraz podpisany został aneks do umowy o dofinansowanie, wydłużający termin realizacji inwestycji do dnia 30 czerwca 2020 r.

Łączna kwota otrzymanego w kontrolowanym okresie dofinansowania z MSiT wyniosła 800 017,00 zł.

Badanie dokumentacji dotyczącej rozliczenia dotacji przyznanych na podstawie trzech umów⁶² nie wykazało nieprawidłowości. Realizacja dwóch zadań, dotyczących: 1] budowy boiska wielofunkcyjnego oraz terenu rekreacyjnego przy Szkole Podstawowej nr 5 w Oławie oraz 2] modernizacji sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 4 w Oławie, została ukończona zgodnie z terminami określonymi w umowach. Jedno z zadań (budowa hali sportowej) pozostawało w trakcie wykonywania. Wnioski o wypłatę zostały złożone w terminach wskazanych przez MSiT wraz z dokumentami potwierdzającymi realizację zadań oraz wydatkowanie środków.

(akta kontroli str. 368-679)

2.11. W badanym okresie Gmina udzieliła dwóch zamówień publicznych, dotyczących inwestycji na działkach przekazanych w użyczenie OCKF. Zamówienia dotyczyły: budowy oświetlenia boiska sportowego⁶³ (wartość udzielonego zamówienia: 190 650,00 zł) oraz budowy hali sportowej przy ul. Sportowej w Oławie⁶⁴ (wartość udzielonego zamówienia: 7 189 288,50 zł). Wykonawcy tych inwestycji zostali wyłonieni w trybie przetargu nieograniczonego, po dokonaniu oceny otrzymanych ofert, zgodnie z przyjętymi kryteriami i po wyborze oferty najkorzystniejszej. W przypadku inwestycji dotyczącej budowy oświetlenia boiska sportowego dokonano wyboru najkorzystniejszej oferty spośród czterech, jakie wpłynęły, przy czym jedna oferta została odrzucona z powodu wniesienia wadium w sposób nieprawidłowy (gotówką na konto Urzędu), niezgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 7b ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁶⁵ (dalej: Pzp). Przy postępowaniu dotyczącym budowy hali sportowej wpłynęła tylko jedna oferta, która nie została odrzucona i zawarto umowę z wykonawcą.

Ogłoszenia o zamówieniu oraz specyfikacje istotnych warunków zamówienia, dotyczące ww. inwestycji opracowane zostały zgodnie z wymogami art. 36 i 41 Pzp.

⁶⁰ 1] Umowa nr 2015/0128/1321/SubA/DIS/T z dnia 25 sierpnia 2015 r., cel: Budowa boiska wielofunkcyjnego, bieżni lekkoatletycznej prostej, skoczni do skoku w dal, rzutni do pchnięcia kulą przy Gimnazjum nr 2 w Oławie, kwota otrzymanego dofinansowania: 180 000,00 zł; 2] umowa nr 2015/0492/1321/SubA/DIS/T z dnia 4 grudnia 2015 r., cel: Budowa boiska wielofunkcyjnego oraz budowa placu zabaw przy Szkole Podstawowej nr 1 w Oławie, kwota otrzymanego dofinansowania: 103 000,00 zł; 3] umowa nr 2016/0498/1321/SubA/DIS/T z dnia 23 listopada 2016 r., cel: Budowa boiska wielofunkcyjnego oraz placu zabaw przy Szkole Podstawowej nr 5 w Oławie, kwota otrzymanego dofinansowania: 175 917,00 zł; 4] umowa nr 2016/0543/1321/SubA/DIS/T z dnia 29 listopada 2016 r., cel: Modernizacja Sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 4 w Oławie, kwota otrzymanego dofinansowania: 141 100,00 zł; 5] umowa nr 2017/0496/1321/SubA/DIS/PL z dnia 21 grudnia 2017 r., cel: Budowa hali sportowej przy ul. Sportowej w Oławie, kwota dofinansowania: 2 000 000,00 zł (przy czym w 2018 r. otrzymano 200 000,00 zł, na 2019 r. przyznano nie więcej niż 1 000 000,00 zł, na 2020 r. przyznano nie więcej niż 800 000,00 zł).

⁶¹ Cztery umowy w ramach Programu Rozwoju Regionalnej Infrastruktury Sportowej oraz jedna umowa w ramach Programu Rozwoju Ponadlokalnej Infrastruktury Sportowej – Pilotaż edycja 2017.

⁶² Nr 2016/0498/1321/SubA/DIS/T z dnia 23 listopada 2016 r., nr 2016/0543/1321/SubA/DIS/T z dnia 29 listopada 2016 r., nr 2017/0496/1321/SubA/DIS/PL z dnia 21 grudnia 2017 r.

⁶³ Oznaczenie sprawy: INW.271/10/18.

⁶⁴ Oznaczenie sprawy: INW.271/22/18.

⁶⁵ Dz.U. z 2019 r. poz. 1843.

Ogłoszenia o zamówieniu oraz o udzieleniu zamówień zostały zamieszczone w siedzibie Urzędu na tablicy ogłoszeń, na stronie internetowej Urzędu oraz w Biuletynie Zamówień Publicznych⁶⁶. Termin składania ofert został wyznaczony z uwzględnieniem art. 43 ust. 1 Pzp a wykonawcy nie wnieśli środków ochrony prawnej.

Z dniem 28 grudnia 2018 r. inwestycja w postaci wykonanego oświetlenia boiska sportowego przy ul. Sportowej 1 (na terenie stadionu miejskiego w Oławie) została, na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego środka trwałego, przekazana na rzecz OCKF i wyksięgowana z ewidencji mienia komunalnego Urzędu.

W związku z realizacją zamówienia na budowę hali sportowej, nie został powołany, wymagany w świetle art. 20a Pzp, zespół osób do nadzoru nad realizacją tego przedsięwzięcia.

Jak oświadczył Zastępca Naczelnika Wydziału Rozwoju Gospodarczego Inwestycji i Zamówień Publicznych w UM Oława nie było regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości równej lub przekraczającej 30 000 euro i przy udzielaniu takich zamówień stosowano zapisy ustawy Pzp.

Zarządzeniem Burmistrza nr 3/120/2015 z 15 stycznia 2015 r. wprowadzono w Urzędzie Regulamin udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro.

Zgodnie z regulacjami zawartymi w ww. Zarządzeniu dokonano w 2018 r. wyboru wykonawców dwóch zadań inwestycyjnych w parku miejskim w Oławie. Jedno z zadań dotyczyło budowy przystani kajakowej⁶⁷, gdzie wystąpiono z zapytaniem ofertowym do trzech oferentów i w odpowiedzi otrzymano dwie oferty, natomiast drugie zadanie dotyczyło budowy sceny⁶⁸ – gdzie otrzymano oferty na realizację zamówienia od wszystkich trzech wykonawców, do których zwrócono się z zapytaniem ofertowym. W przypadku tych zadań dokonano wyboru oferty najkorzystniejszej cenowo.

(akta kontroli str. 1649-1773)

2.12. W Urzędzie utworzone zostało Stanowisko ds. Kontroli, a pracownikowi tego stanowiska powierzono zadania z zakresu kontroli wewnętrznej Urzędu i jednostek organizacyjnych, w tym planowanie i realizowanie działalności kontrolnej wobec wszystkich komórek i jednostek organizacyjnych oraz innych podmiotów wykonujących zadania W latach 2015-2019 (do dnia kontroli – 13 września 2019 r.) nie planowano i nie przeprowadzono kontroli w OCKF w zakresie obejmującym gospodarowanie środkami finansowymi i mieniem.

(akta kontroli str. 2191- 2200)

W strukturze organizacyjnej Urzędu zostało wyodrębnione stanowisko audytora wewnętrznego, do którego obowiązków należało m.in. przeprowadzanie, audytu wewnętrznego w Urzędzie i jednostkach organizacyjnych w oparciu o plan audytu oraz na polecenie Burmistrza – poza planem.

Z przedłożonych przez audytora wewnętrznego sprawozdań wynikało, że w latach 2015-2019 (do dnia kontroli – 13 września 2019 r.) nie przeprowadzono audytu wewnętrznego obejmującego tematyką funkcjonowanie OCKF.

(akta kontroli str. 2134-2182)

⁶⁶ Zgodnie z art. 40 ust. 1 i 2 oraz art. 95 Pzp.

⁶⁷ O szacunkowej wartości zamówienia netto: 42 191,92 zł (tj. 9785,45 euro).

⁶⁸ O szacunkowej wartości zamówienia netto: 128 103,73 zł (tj. 29 710,72 euro).

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W związku z realizacją zamówienia na budowę hali sportowej w Oławie (nr sprawy INW.271/22/18), nie został powołany, wymagany w świetle art. 20a ust. 1-3 Pzp, zespół osób do nadzoru nad realizacją tego przedsięwzięcia. Zgodnie ze wskazanym przepisem, w przypadku zamówienia na roboty budowlane lub usługi, którego wartość jest równa lub przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 1 000 000 euro, do nadzoru nad realizacją udzielonego zamówienia powołuje się zespół osób (dalej: Zespół). Zespół powoływany jest dla jednego lub więcej powiązanych ze sobą zamówień. Co najmniej dwóch członków zespołu jest powoływanych do komisji przetargowej. Szacunkowa wartość ww. zamówienia wyniosła 5 548 346,39 zł netto tj. 1 286 811,79 euro. Biorąc pod uwagę wartość zamówienia oraz zapisy ustawy Pzp, zgodnie z którymi członkowie zespołu mają być powoływani do komisji przetargowej, Zespół o którym mowa w art. 20a Pzp powinien zostać powołany w Urzędzie w toku prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Natomiast wskazany Zespół w UM Oława został powołany dopiero w toku kontroli NIK, tj. w dniu 23 września 2019 r., czyli po zakończeniu postępowania o udzielenie ww. zamówienia.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 i 2 Pzp, za przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia odpowiada kierownik zamawiającego a także inne osoby w zakresie, w jakim powierzono im czynności w postępowaniu. Według Regulaminu Organizacyjnego Urzędu⁶⁹, prowadzeniem i nadzorowaniem postępowań w sprawach zamówień publicznych zajmował się Wydział Rozwoju Gospodarczego, Inwestycji i Zamówień Publicznych.

Burmistrz wyjaśnił, że niepowołanie zespołu do nadzoru nad realizacją udzielonego zamówienia było wynikiem przeoczenia. Wskazał również, że pracownik Wydziału Inwestycji Urzędu sprawował bezpośredni nadzór od początku realizacji ww. zadania oraz dodatkowo dwóch pracowników z wskazanego działu wspomagało jego realizację.

Odnosząc się do powyższego należy stwierdzić, że żadna z wymienionych osób nie uczestniczyła w procesie wyłaniania wykonawcy w toku prowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego do czego obligował przywołany wyżej przepis Pzp.

(akta kontroli str. 97-98, 1609-1648, 1718-1732)

2. W bilansowej ewidencji księgowej Urzędu nie ujęto wartości następujących środków trwałych:

a) oświetlenia boiska sportowego przy ul. Sportowej 1 (inwestycji zrealizowanej w 2018 r.), co było niezgodne z art. 3 ust. 1 pkt 15 oraz z art. 16 ust. 1 i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷⁰ (dalej: ustawa o rachunkowości) Wartość łączna inwestycji wyniosła 212 052,00 zł. Oświetlenie boiska, na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego środka trwałego z dnia 28 grudnia 2018 r., zostało przekazane na rzecz OCKF i wyksięgowane z ewidencji mienia komunalnego Urzędu w 2018 r.;

(akta kontroli str. 688-691, 754-756, 759-765, 899-955)

b) obiektów budowlanych przy ul. Sportowej, oddanych w użyczenie na rzecz OCKF zgodnie z umową z 17 października 2006 r. (tj.: budynku siłowni, budynku łącznika hal, budynku dużej hali sportowej, budynku kotłowni i zaplecza o łącznej wartości początkowej 5 195 608,64 zł) oraz odpisów

⁶⁹ Wprowadzony Zarządzeniem Nr 20/12/2016 r. Burmistrza Miasta Oława z dnia 7 września 2016 r.

⁷⁰ tj. Dz.U. z 2019 r., poz. 351.

umorzeniowych od nich, co było niezgodne z art. 3 ust. 1 pkt 15 i art. 3 ust. 4 oraz z art. 16 ust. 1 i art. 17 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Protokół zdawczo-odbiorczy dotyczący przekazywanej nieruchomości zabudowanej sporządzono w dniu 18 października 2006 r., natomiast protokoły PT przekazania (przez Gminę) – przyjęcia (przez OCKF) środków trwałych (budynek znajdujących się na użyczonym terenie) zostały sporządzone dopiero 30 sierpnia 2013 r. Dokumenty PT stanowiły podstawę do wyksięgowania (pod datą 31 sierpnia 2013 r.) z ewidencji księgowej Urzędu następujących budynków przekazanych na rzecz OCKF:

- budynek siłowni Stadion ul. Sportowa, o wartości początkowej 1 017 839,00 zł oraz umorzenie 352 491,62 zł (wg stanu na 30 sierpnia 2013 r.);
- budynek łącznika hal Stadion ul. Sportowa, o wartości początkowej 62 895,03 zł oraz umorzenie 10 890,94 zł (wg stanu na 30 sierpnia 2013 r.);
- budynek dużej hali sportowej Stadion ul. Sportowa, o wartości początkowej 3 425 343,02 zł oraz umorzenie 584 382,42 zł (wg stanu na 30 sierpnia 2013 r.);
- budynek kotłowni i zaplecza Stadion ul. Sportowa, o wartości początkowej 689 531,59 zł oraz umorzenie 89 486,99 zł (wg stanu na 30 sierpnia 2013 r.);

(akta kontroli str. 688-691, 754-756, 791-806, 816-955)

- c) w latach 2015-2016, stanowiącego mienie komunalne, obiektu odkrytego basenu kąpielowego przy ul. 1 Maja (o łącznej wartości: 1 087 558,00 zł) oraz odpisów umorzeniowych od nich, co było niezgodne z art. 3 ust. 1 pkt 15 i art. 3 ust. 4 oraz z art. 16 ust. 1 i art. 17 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Nieruchomość była oddana OCKF w użyczenie w okresie od 17 października 2006 r. do 25 lipca 2017 r. (zgodnie z umową użyczenia i aneksem do niej z dnia 25 lipca 2017 r). Na podstawie protokołu PT przekazania (przez OCKF) – przyjęcia (przez Urząd) środka trwałego z dnia 25 lipca 2017 r. następujące obiekty basenu kąpielowego zostały ujęte w ewidencji księgowej UM Oława w 2017 r.:

- budynek stacji uzdatniania wody o wartości początkowej 80 240,00 zł – umorzony w 100% (wg stanu na 31 grudnia 2017 r.);
- basen kąpielowy o wartości początkowej 878 443,00 zł – umorzony w 100% (wg stanu na 31 grudnia 2017 r.);
- brodzik o wartości początkowej 75 963,00 zł – umorzony w 100% (wg stanu na 31 grudnia 2017 r.);
- ciągi komunikacyjne o wartości początkowej 38 530,00 zł – umorzone w 100% (wg stanu na 31 grudnia 2017 r.);
- ogrodzenie kąpieliska o wartości początkowej 14 382,00 zł – umorzony w 100% (wg stanu na 31 grudnia 2017 r.)

(akta kontroli str. 682-687, 758, 766-790, 816-870)

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości – środki trwałe to rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki, zalicza się do nich w szczególności: nieruchomości - w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki (...). Ustawa o rachunkowości w art. 3 ust. 4 wskazuje na możliwość ujęcia w aktywach korzystającego danego środka trwałego, pod określonymi warunkami, które nie były spełnione.

Zgodnie bowiem z art. 710 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny⁷¹ (dalej: K.C.), przez umowę użyczenia użyczający zobowiązuje się zezwolić biorącemu, przez czas oznaczony lub nieoznaczony, na bezpłatne używanie

⁷¹ t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1145.

oddanej mu w tym celu rzeczy. Umowa użyczenia nie przenosi prawa własności rzeczy na biorącego w użyczenie a jednocześnie nakłada na niego szereg ograniczeń, tj.: obowiązek zwrotu rzeczy, ponoszenia kosztów zwykłego utrzymania czy uzyskania zgody użyczającego na oddanie rzeczy do używania osobie trzeciej.

Zatem umowa bezpłatnego użyczenia środków trwałych nie daje podmiotowi z nich korzystającemu prawa do zaliczenia ich do swoich aktywów a prawo takie przysługuje właścicielowi tych składników majątkowych, czyli Gminie., w myśl art. 3 ust. 1 pkt 12 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym przez aktywa rozumie się kontrolowane przez jednostkę zasoby majątkowe o wiarygodnie określonej wartości, powstałe w wyniku przeszłych zdarzeń, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych.

Z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości wynika natomiast obowiązek prowadzenia ksiąg pomocniczych w szczególności dla środków trwałych (...) oraz dokonywanych od nich odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych a konta ksiąg pomocniczych winny zawierać zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej (art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości).

Brak ujęcia w bilansowej ewidencji księgowej wskazanych środków trwałych spowodował, że księgi UM Oława nie przedstawiały rzetelnie i jasno sytuacji majątkowej Urzędu, do czego zobowiązywał art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Ponadto należy nadmienić, że w Urzędzie stosowano niejednolite podejście w sprawie ewidencjonowania użyczonych OCKF nieruchomości. W ewidencji księgowej Urzędu pozostawały bowiem ujęte: obiekt strzelnicy sportowej przy ul. Rybackiej oraz budynek socjalno-usługowy przy ul. 1 Maja.

Zgodnie z wyjaśnieniami otrzymanymi od Skarbnika Gminy, podstawą do dokonanych księgowania dotyczących ww. środków trwałych były dokumenty – protokoły OT bądź PT. Odnosząc się do pytania w sprawie różnego podejścia do ujmowania w księgach Urzędu środków trwałych użyczonych OCKF, Skarbnik wyjaśniła, że ze względu na rozpiętość czasową oraz zmiany personalne mające miejsce w Urzędzie aktualnie trudno było wskazać i określić powody ujmowania środków trwałych w księgach Urzędu. Z kolei w odniesieniu do wykonanego oświetlenia boiska sportowego Skarbnik wskazała, że stanowiło ono integralną część stadionu i z uwagi na fakt, że obiekty sportowe znajdujące się na terenie nieruchomości przy ul. Sportowej były w ewidencji środków trwałych OCKF, zachowując ciągłość i jednolitość prowadzonej ewidencji w ocenie Skarbnik, słusznym było przekazanie wskazanego środka trwałego do OCKF.

(akta kontroli str. 750-753, 832, 835, 859, 863, 888, 891, 901, 925, 930, 954, 1801-1804)

OCENA CZĄSTKOWA

W Strategii obowiązującej w Gminie określono kierunki działań i zadań do zrealizowania w zakresie działalności sportowo-rekreacyjnej, a ich realizacja po każdym roku monitorowana była za pomocą opracowanych kart celu. Obiekty sportowe będące własnością Gminy zostały na podstawie umów użyczenia lub dzierżawy przekazane podmiotom zajmującym się działalnością z zakresu kultury fizycznej (w tym OCKF), niemniej jednak Gmina zastrzegła sobie prawo do kontrolowania oddanych obiektów. Gmina na bieżąco nadzorowała realizację zadań przez OCKF, prawidłowo wykorzystwała dofinansowanie otrzymane z MSiT oraz zapewniła środki na sfinansowanie zatrudnionych animatorów i trenerów. Stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ewidencjonowania środków trwałych, będących własnością Gminy a przekazanych OCKF w użyczenie. W związku z realizacją zamówienia na budowę hali sportowej w Oławie, nie został powołany,

wymagany w świetle art. 20a ust. 1-3 Pzp, zespół osób do nadzoru nad realizacją tej inwestycji.

IV Uwagi i wnioski

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

- Wnioski
1. W uzgodnieniu z OCKF ująć w bilansowej ewidencji księgowej wartość środków trwałych będących własnością Gminy, oddanych w użyczenie na rzecz OCKF zgodnie z umową z 17 października 2006 r.
 2. Zapewnienie stosowania jednolitych zasad ujmowania w księgach Urzędu środków trwałych oddawanych w użyczenie innym podmiotom.

V Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, października 2019 r.

Kontrolerzy
Artur Urban
Doradca ekonomiczny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
Dyrektor

.....

Katarzyna Bojakowska
Inspektor kontroli państwowej

.....

